

تفاوت دیدگاه اسلام درباره حکومت با سایر ادیان/ نگاه اسلام به انسان تک بعدی نیست

یک عضو هیئت علمی جامعه المصطفی (ص) العالمية با بیان اینکه اسلام جامع ترین دین ها است گفت تفاوت عمده دیدگاه اسلام درباره حکومت با سایر ادیان این است که می گوید دیانت ما عین سیاست ماست و سیاست ما عین دیانت ماست که فرمایش مرحوم مدرس و امام خمینی (ره) است.

یک عضو هیئت علمی جامعه المصطفی (ص) العالمية با بیان اینکه اسلام جامع ترین دین ها است گفت تفاوت عمده دیدگاه اسلام درباره حکومت با سایر ادیان این است که می گوید دیانت ما عین سیاست ماست و سیاست ما عین دیانت ماست که فرمایش مرحوم مدرس و امام خمینی (ره) است. آیت الله محسن غرویان، عضو هیئت علمی جامعه المصطفی (ص) العالمية در مورد وظایف دولت و حاکمیت از نظر اسلام به خبرنگار مهر گفت: دولت اسلامی باید در دو جنبه مادیت و معنویت زندگی مردم وظایف و تکالیف خود را انجام دهد. جنبه مادیت یعنی امور مربوط به زندگی این دنیا اعم از مسائل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، رفتاری، فرهنگی، تربیتی و اینگونه امور مربوط به حیات دنیا و همچنین دولت باید مسائل اخلاقی و معنوی در جهت حیات اخروی انسان ها را هم در نظر بگیرد.

وی افزود: ما دولت اسلامی را با دولت و حکومت های سکولار متمایز و متفاوت می دانیم و تفاوت دولت اسلامی با حکومت های سکولار این است که آنها کاری به مسائل دینی و معنوی ندارند اما حکومت و دولت اسلامی باید به مسائل اخلاقی و معرفتی و مسائل رشد و تعالی روحی انسان ها هم بپردازد.

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی (ص) العالمية در مورد تکلیف مردم در قبال حکومت از دید اسلام هم تصریح کرد: پایه حفظ دولت و حکومت مردم هستند. اگر مردم حکومتی را بخواهند آن حکومت باقی خواهد ماند و اگر نخواهند آن حکومت از بین خواهد رفت. بنابراین مبدأ و منشأ اصلی قدرت در حکومت و حاکمیت مردم هستند بنابراین مردم پشتیبان اصلی دولت هستند و وظیفه مردم این است که از دولت حمایت کنند. رابطه خوبی با مسئولین داشته باشند البته مسئولین هم وظیفه دارند مردم دار باشند و مردم را هدایت کنند. من در فلسفه سیاست اسلامی همیشه عرض می کنم که بعضی ها می گویند ولی فقیه قیم مردم است من می گویم ولی فقیه معلم مردم است.. بنابراین مسئولین حکومتی در نظام اسلامی معلم هستند. یعنی باید مردم را هدایت کنند و تعلیم دهند و آنها را در مسیر صحیح مدیریت کنند. مردم هم باید پشتیبانی از دولت کنند و در مواردی تذکر دهند اگر انتقادی دارند حق مسلم ملت است که نقد خودشان را بیان کنند اگر نظری دارند بگویند و در روایات داریم که گاهی مردم عادی هم می توانند پیشوایان مسلمین و حکومت مداران را نصیحت کنند ولی باید از روی خیرخواهی باشد و نه از روی عناد و کینه ورزی.

این محقق و پژوهشگر مسائل دینی و فرهنگی درباره اینکه تفاوت رابطه مردم با دولت و بالعکس در آیین اسلام چیست هم تصریح کرد: تفاوت رابطه مردم با دولت و بالعکس این است که در واقع دولتمردان نخبگان جامعه هستند و باید دائماً جامعه را به سمت نخبه های متعالی تر و اهداف والاتر پیش ببرند. گویا مردم یک نوع وکالت و نیابتی به نخبگان دولتمرد داده اند که آنها بنشینند فکر کنند اتاق فکر تشکیل دهند و قدم به قدم در مسائل سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، بین المللی پیش روند. ولی رابطه مردم با دولت این است که دولت را کمک کنند همراهی و همدلی با دولت کنند. بنابراین این رابطه مثل معلم و متعلم است. معلم وظیفه اش این است که آینده را ببیند و پیش بینی کند و پیش نگر داشته باشد و هدایت کند و مردم هم وظیفه اشان این است همکاری و همدلی با دولتمردان داشته باشند که در مجموع جامعه به سمت تعالی و پیشرفت حرکت کند.

وی در مورد اینکه چرا اسلام به مسئله حکومت توجه کرده است و تفاوت آن در این موضوع با ادیانی مانند مسیحیت و یهودیت چیست هم افزود: اسلام یک دین جامع است. انسان شناسی ای که در اسلام داریم در ادیان دیگر نداریم. اسلام انسان را مرکب از دو بعد جسم و روحی می داند و برای او یک حیات دنیا و حیات اخروی و معنوی قائل است بنابراین حکومت هم وظیفه دارد به نحو جامع به انسان و نیازهای انسان بپردازد و انسان را خلاصه در جسم یا روح نمی کند. هر دو بعد را نگاه می کند اما در ادیان دیگر مثل

مسیحیت یک بعدی به انسان نگاه می شود متکلمین و علمای مسیحی کاری به امور دنیای مردم ندارند کلیسا را محلی می دانند که مردم در آنجا ارتباط روحی و قلبی پیدا کنند. اما حالا حکومت در جامعه دست چه کسانی است و در چه مسیری حرکت می کند برایشان اهمیتی ندارد. گویا انسان را در ارتباطات معنوی و قلبی خلاصه می کنند.

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی (ص) العالمية تصریح کرد: رهبانیت و انزوا و کناره گیری و عزلت از جامعه در مسیحیت مطلوب است ولی در اسلام اینگونه نیست. بنابراین حکومت در اسلام هم وظیفه دارد در امور دنیوی مردم مداخله کند و آنها را ساماندهی کند و هم به امور معنوی بپردازد. ولی در ادیان دیگر توجهی به این مسائل ندارند. البته دین یهود با مسیحیت تفاوت هایی دارد یهودی ها بیشتر به دنیا و قدرت و ثروت نگاه می کنند و به مسائل معنوی چندان توجهی ندارند ولی مسیحیت برعکس آن است. در خود مسیحیت هم البته شاخه کاتولیسم، پروتستانتیسم و ارتدوکس تفاوت های با هم دارند که در جای خودش باید بحث شود.

این محقق و پژوهشگر مسائل دینی و فرهنگی درباره اینکه آیا تفاوت نگاه اسلام به حکومت بیانگر نفی جدایی دین از سیاست نیست هم تصریح کرد: قطعاً همین طور است. یعنی اسلام دین را از سیاست جدا نمی داند و اسلام اصلاً زندگی دنیا را مزرعه آخرت می داند. یعنی دنیا مزرعه و کشتزار آخرت است. بنابراین حکومت باید حیات دنیای انسان را به نحوی تأمین کند که حیات آخرت انسان به نحوی تأمین شود. نمی شود که به آخرت تنها فکر کنیم بدون اینکه به مسائل دنیا بپردازیم. این معنایش همین است که دیانت از سیاست نمی تواند جدا باشد.

وی افزود: بنابراین تفاوت عمده دیدگاه اسلام در همین جا است که دیانت ما عین سیاست ما است و سیاست ما عین دیانت ما است که فرمایش مرحوم مدرس و امام خمینی (ره) است.